

Pověsti

Co je to pověst? Co nám vypráví mucká
historika? Těžko je muckým pověstím učovat vzrůz, pravdivou
skutečnost či lež. Vinařské pověsti nejsou známý širšímu
okolí muckoly, ani ne všem občanům. Mucku několiké dle
vyprávění starých sousedů:

I.

První pověst vypráví, že v místním lese "Telíně" v jeskyni
na "vysoké skále", vyústěje tajná chodba, která vede pryč
z hadu Karlštejna až sem do zápené jeskyně. Zde pryč
je na konci uložeu poklad starých přobků. Již se našli i
odnášlivci, kteří v této jeskyni kopali a přelézali úzkou dírou
do nitřku skal, dále se však nedostali. V době německé
okupace byl zřízená jako protiletcký kurt a také se zde
po 2 neděle kopalo. Někui slouží však za úkryt liškám,
kteří se tam chytají. Zda pravda či smýšlen je, je
těžké posoudit.

II.

Druhá pověst vypráví, že v čp. 2 stával kdysi
pivovar či lihovar (což dle jména "vinař-ice se mořní) protož
pod čp. 3 jsou pryč úkrytí sklepy. Když majitel zablýže ne

svém mlátku na podlahu, skutečně podlaha domu jakoby
 byla podsklepena. Jisté je možné že zde mohly být vinice
 a tedy i jiné sklepy. Všechno pravděpodobnější je druhá historka
 která říká že při ep. 3 stála stará kovářská kovářství
 kterou sypka a u ní přilepená stará hospoda (má se
 stavěla 1856) a tato hospoda jisté měla sklepy, které
 při úsvitu přišly jisté k zasypaní. Težko říct, která
 s těchto přísti je pravdivá. Snad čas při přestavbě
 či úpravě ona tato místa podá vysvětlení a doplní
 toto vyprávění.

III.

Za vesnicí polní cestou k Zykovi je asi 200 m od vsi, malý
 rybníček, který lidé zvaní "kátou". Jde se vypráví, že
 asi 50 m výše na vršku stála kátou, kde bydlel (ros)
 což se srovná s rodinou. Odtud jím byl rybníček. O jeho slo
 je těžko říci zrovna tak určit oblu kdy to bylo, je pověst
 starých lidí, že zde skutečně jakási rasa stála.

IV.

Dle historie je dokázáno že v naší obci stála lva, sídlo
 románské. Míst to a slyšky jsou při v zahradě ep. 33,
 kde dle vyprávění byly nalezeny základy nějaké staré stavby.
 Dle toho nelze ovšem říci, že naši občané podobání byli
 řízení a těchto míst, ovšem ani nelze toho popít. Měsí
 pověst nám má tajemství neodhalí.

Vinařice 12. XII. 1958.

Z. Chlupáček
 Kroužek

V.

Tuto poslední pověst mi vyprávěl pracovník obraz. muzea v Berouně, historik pan Jaroslav Kopeš, který bydlel v obci Hrudlice. Tato pověst vyšla v regionálním listu „Svoboda“ který vydával okres kladeuský. Teď co se v této pověsti vypráví:

Sbourné stavení poustevníka Jana Šleuce v lesích za vsí Vinařicemi na Berounsku vzalo za své snad někdy koncem 18. věku, brzy po Šleucově smrti. Býval vinařický poustevník vzdor svému asketickému vzhledu a zdánlivé pobožnosti, povedená a veselá kopa, nikdy nikoho nezarmoutil, rád se uapil, hrál karty jako starý barbaník. Žádné křtiny, veselky i mesnické tancovačky se bez milého poustevníka neobešly. Přicházel požehnat manželům, pomodlit se očenušek za novorozené a veselým povídáním a vtipkováním rozveselit posluchače. Byl proto všude kolem vinařie jako doma. Tato pověst je trochu rozláčná, ale stojí za to proto jí pro všechny budoucí vinařáky uvádím.

Stalo se to v prosinci r. 1773. Venku panoval mráz, sněhu napadlo na lokte a ledová vichřice oblamala obkličenci poustevny. V tu večer sedělo za hrubým stolem několik dobrých přátel poustevníka u barek. Když je hra omrzela vyprávěli si ledacos až došlo na pohledy. Malý chalupník Gaertler se jim pochlubil, že má doma knížku s modlitbou k patronu pohledů sv. Kryštofu, kterou našel na půdě po předešlých strážnách za trámem. Světa zkušný

Všleuc hned pítahal, že taborem knihy a modlitbu v ní se nechají najít skryté poklady, a aby ji Gaertler přinesl do poustevny. Můžou se pokusit o zařízkání mocného zemního ducha Arathana, aby je dovedl k nějakému pokladu. Poustevníkovi přátelé Mateš Práš, Ignác Titlbach a Jan Bureš seděli s otevřenou pusou, vše, ale mělo háček. Modlení měla provozovat posvěcená osoba, bruh malovaný posvěcenou křížkou, nebo katovským mečem, během zaklínání měly hořet tři svíce a jedna posvěcená v lucerně.

Jo několikrát tajně poradách se dohodli vyslat k farářovi všeradičkému p. Kuořkovi Gaertlera otce pěti dětí, s prosbou, aby on jako osoba kněžská, nechtěl ducha zařízkávat. Za ochotu, že obetane z pokladu slušný dar pro kostel. Farář se nejprve zlobil, ale pak přibíl, že přijme. chtěl jenom vědět, kdy a kde se ta kouzla budou konat. Byla lednová noc a blížila se jedenáctá hodina. Světnice plná chlapů a farář nepřicházel. Zaklínání se tedy ujal Johannes Rengel, učení a vypludovaný člověk, byl to příbuzný jeduho z přítomných.

v kleče v bruhu začal přeolítat modlitbu. Vazbu se ozval hlas a všichni se mlekli. Rozlétli se dveře a do jízdice místo ducha Arathana vstoupil vyhtář v doprovodu svých drábů. Kouzlo skončilo, všichni vyzývatele ducha byli svázdni kousem a za několik dní stáli před pauským soudem. Devět provinilec kodlajících přivolat ducha Arathana, vinařického poustevníka v to počítaje bylo odsouzeno. Tři nejhlavnější Jan Šleuc, Dominik Gaertler a Johannes Rengel, ponechání v katlavé čtrnolet plná o chlebu a vodě, všichni zaplatit za soudní řízení, kouzelná knížka zkouřizována a suad spálena.

Všem bylo nařízeno, aby do Berouna zaplatili po 14 zlatkách za vězeňské výlohy... Tím vinařické čarování skončilo - možná, že poklady zůstaly,

B. Mořh
kronikář